

2. Активної участі: кожен школяр бере участь у всіх етапах ранкової зустрічі, висловлює свої думки та відстоює свою позицію.

3. Критичного мислення: на ранковій зустрічі висувуються проблемні питання, які вимагають креативних рішень та допомагають активізувати мозкову діяльність кожного школяра.

4. Толерантності і прийняття: кожен у колективі має право вільно та без осуджень висловити свої думки, спробувати розкрити свій потенціал, якщо ці дії не скривдять інших. Школярі вчаться сприймати критику. Кожен може бути тим, ким він є, його зрозуміють і підтримають.

5. Відкритості: кожен має право висловити свої думки, які не будуть не почутими чи не сприйнятими з боку інших.

6. Соціальної та власної відповідальності: школярі мають право встановлювати деякі правила щодо поведінки в класі, яких вони самі чомно дотримуються та відповідають за свої вчинки [1, 11].

Отже, проаналізувавши роботи сучасних вчених, можна сказати, що ранкові зустрічі мають неабиякий вплив на молодших школярів, а також вимагають від педагога завчасної підготовки, послідовності, креативності, та професіоналізму.

Список використаних джерел і літератури

1. Доброго ранку! Ми раді, що ви тут: посібник для педагогів про проведення ранкових зустрічей. Київ: Всеукраїнський фонд «Крок за кроком», 2016. 52 с.

2. Зима Л. Т. Ранкові зустрічі – інструмент у створенні класної спільноти. Освітнянське джерело. 2018. № 9. 37 с.

3. Решетник Р. Методична скарбничка міста Новограда-Волинського. Ранкові зустрічі. Актуальність, роль ранкових зустрічей. URL: <https://www.slideshare.net/ssuser491ed5/ss-109128303>

Науковий керівник: доктор пед. наук, доцент Зорочкіна Т. С.

Черненко І. В.

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

ПЕДАГОГІЧНІ ПОГЛЯДИ О.А. ЗАХАРЕНКА НА РОДИННЕ ВИХОВАННЯ

Усі ми знаємо, що дитина отримує свої перші життєві уроки в сім'ї. Першими її вчителями та вихователями є батьки. Загальновідомий факт, що для дитини загальні радощі, печалі, успіхи та невдачі в сім'ї є корінням чуйності та доброти, а також дбайливого ставлення до людей. Сім'я дає дитині попереднє уявлення про добро і зло, етику, правила співіснування та перші навички роботи. У сім'ї формується життєвий план та ідеали людини.

Майже всі творчі роботи О. А. Захаренка доводять, що спільні зусилля сім'ї, школи та суспільства, організовані ним для морального якісного виховання молодого покоління, охоплюють усі етапи творчості. Вчений і практик Олександр Антонович Захаренко розглядає і втілює у своїх роботах сучасні проблеми, такі як мораль, естетика, праця та спорт. Він також зробив значний внесок у розробку та реалізацію завдань родинного виховання, що породило людську душу. Недарма він говорив: «З дитинства, з школи і домашньої оселі розпочинається прекрасне, розквітає пелюстками доброти і щедрості людська душа! Робіть все з нею (душею)... Не халтурте. І Вас поважатимуть і любитимуть люди. Критерії душевності такі ж вічні, як інші загальнолюдські цінності»[1,15].

У Сахнівській школі «сім'я перебуває в центрі уваги шкільного колективу. Ми звеличуємо найблагороднішу професію – професію батька і матері. У бесідах з батьками завжди ставимо за приклад сім'ї, де доброзичливість, повага, турботливість панують у взаєминах між рідними» [2,48]. Як правило, школи дотримуються неписаного правила уникати критики батьків: «Говорити про краще в сім'ях – означає засуджувати погане». І лише у випадках крайньої духовної бідності батьків (пияцтво, сваволя) з метою покращення становища дітей, здійснюється деструктивна критика та боротьба.

О.А. Захаренко підкреслював, що корені розвитку дитячої особистості походять із сім'ї, а школа повинна використовувати всі впливові засоби з яскравою метою освіти, навчання та підготовки особистості до життя в суспільстві, для забезпечення повноцінного розвитку, щасливої молодості, любові та братерських почуттів.

У роки своєї творчої діяльності Олександр Антонович створив ефективну систему сімейного виховання. За словами педагога, поки батьки активно взаємодіють зі школою, родинне виховання може бути успішним. Батьки можуть підтримувати тісний контакт зі школою та вчителями, виконувати вказівки вчителя, підтримувати авторитет школи та вчителя, враховувати особливості своєї дитини та добровільно брати участь у всіх шкільних заходах, а не просто відвідувати збори чи свята.

О. А. Захаренко радив учителям знайти прості способи залучення батьків до школи, відкрити унікальність у кожному з батьків.

У діяльності О. А. Захаренка родинне виховання базувалось на таких засадах:

- Турбота про здоров'я дітей є пріоритетним завданням для вчителів та батьків. (Він радив вчителям та батьки, прагнути підтримувати та зміцнювати здоров'я дітей шкільного віку, адже це життєво цінний фундамент, який ні в якому разі не слід руйнувати. «Давайте навчимося самі, – закликав учений-новатор, – навчимо своїх дітей зміцнювати і підтримувати своє здоров'я. Нехай це стане турботою кожного. Нехай кожний учитель, батько, мати стане лікарем, а кожний лікар – вчителем, джерелом найбільш необхідних знань для дітей і дорослих» [3,9]).

- Повага до батьків, до старших та літніх людей. (Виховання поваги до старших під час виховних годин, а також доповіді про шкільний етикет, підготовка подарунків, саджання квітів та урочисте їх вручення батькам, ветеранам війни та праці, а також під час створення загонів для допомоги вдовам полеглих солдатів).

- Школа отримує статус школи-родини.

- Тісна взаємодія школи, сім'ї та громадськості. (Можна організувати спільну роботу батьків, вчителів та учнів над створенням та вдосконаленням навчального матеріального фундаменту школи (у процесі будівництва музеїв, ботанічних садів, фонтанів, обсерваторій та планетаріїв, робота батьківської групи під керівництвом вчителів), участь батьків у всіх шкільних справах, контролюючи роботу учнів вдома тощо).

- Збереження авторитету батьків та родичів в очах учнів.

- Регулярне використання шкільних ЗМІ (Шкільна газета, яку роздавали всім сім'ям. А саме, більша частина газети присвячена родині; щоденні радіостанції, шкільні телевізійні студії).

- Поєднання турботи, вимогливості та поваги до учнів, послідовність у діях та вимогах батьків та вчителів.

Отже, на думку педагога-науковця, родинне виховання - це робота школи відносно впливу на сім'ю, а через неї на формування у школяра моральних переконань. О.А. Захаренко запропонував та реалізував ідею створення нової школи, її матеріально-технічної бази, яка базується на зусиллях батьків, вчителів та учнів. Сахнівська школа під його керівництвом стала центром сільського соціального та культурного життя. Саме завдяки зусиллям О.А. Захаренко створив навчальний заклад нового типу – школу-родину.

Список використаних джерел

1. 210 шкільних лінійок. Загальношкільні лінійки, проведені в сільській школі протягом 1998-2000 року: [метод. посіб.] / О. А. Захаренко, С. О. Захаренко. – Сахнівка: б.в., 2002. – 295 с.
2. Школа над Россю / О.А. Захаренко, С.М. Мазурик. – К.: Рад. школа, 1979. – 150 с.
3. Захаренко А.А. Мой гражданский долг // Советская педагогика. – 1989. – № 10. – С. 6–10.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент Вовкочин Л. Ю.